

Περίληψη Διδακτορικής Διατριβής

Η νευροδιδακτική επιστήμη στην υπηρεσία της διδασκαλίας της ξένης γλώσσας – η βελτιστοποίηση της επικοινωνιακής δεξιότητας.

Οι νευροεπιστήμες έχουν κατακτήσει τα τελευταία χρόνια και το κομμάτι της εκπαίδευσης. Έτσι γεννήθηκε η επιστήμη της νευροδιδακτικής που στοχεύει στη δημιουργία ενός νέου κοινού εννοιολογικού και μεθοδολογικού πλαισίου που θα καθοδηγεί τα σχολικά συστήματα και τους διδάσκοντες σε νέες πρακτικές μάθησης υπό το πρίσμα της εγκεφαλικής δραστηριότητας. Η απεικόνιση του εγκεφάλου σε πραγματικές καταστάσεις μάθησης επιτρέπει την κατανόηση των μηχανισμών πρόσληψης και αποθήκευσης νέων πληροφοριών, των μηχανισμών μνήμης αλλά και των μηχανισμών ανάκλησης. Ιδιαίτερης σημασίας για την εκπαιδευτική διαδικασία είναι η συναισθηματική νευροεπιστήμη που ερευνά τους εγκεφαλικούς μηχανισμούς του συναισθήματος και πως αυτό συνδέεται με το αντικείμενο της μάθησης. Η γνώση αυτή μπορεί μετουσιωθεί σε εκπαιδευτικό εργαλείο και να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς να τροποποιήσουν ή να βελτιώσουν τις μεθόδους διδασκαλίας τους.

Στο πλαίσιο αυτής της διδακτορικής διατριβής θα ερευνηθεί η συμβολή της νευροδιδακτικής επιστήμης στη διδασκαλία της ξένης γλώσσας. Στόχος είναι η μελέτη και ο σχεδιασμός στρατηγικών μάθησης που να βασίζονται στα ερευνητικά πορίσματα της νευροεπιστήμης και να εξυπηρετούν την ενίσχυση της επικοινωνιακής δεξιότητας αναφορικά με τη διδασκαλία της γερμανικής ως ξένη γλώσσα στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Με αυτό το σκοπό θα μελετήσουμε τους διαφορετικούς μαθησιακούς τύπους και τις ανάγκες τους αναφορικά με την εκμάθηση της ξένης γλώσσας, τη διαφορετική εκπαιδευτική προσέγγιση ανάλογα με την ηλικία, τα διαφορετικά χαρακτηριστικά μάθησης που έχουν τα δυο φύλα ανατομικά και λειτουργικά αλλά και τη θέση της γερμανικής ως δεύτερης ξένης γλώσσας στο εκπαιδευτικό και κοινωνικό πλαίσιο που διδάσκεται. Ο σχεδιασμός και η χρήση αυτών των στρατηγικών αποσκοπεί να λειτουργήσει ως εκπαιδευτικό εργαλείο για τη βελτιστοποίηση της επικοινωνιακής δεξιότητας και συγκεκριμένα για την ελεύθερη, αυθόρμητη, αυτόνομη και ανεμπόδιστη παραγωγή προφορικού λόγου.

Λαγογιάννη Σταυρούλα

Thesis Abstract

Educational Neuroscience serving as a tool for foreign language teaching – optimizing communication skills.

Neuroscience has entered the field of education lately. Thus, was born the science of neuro-teaching that aims to create a new common conceptual and methodological framework that will guide school systems and teachers to new learning practices in the light of brain activity. Brain imaging in real learning situations allows a better understanding of the memory processes, encoding, and storage of new information as well as the information retrieval process. Emotional neuroscience, which delves into brain mechanisms of emotion and how it relates to the object of learning, is of great importance for the pedagogical process. This knowledge can be transformed into an educational tool and help teachers modify or improve their teaching methods.

This doctoral dissertation will examine the contribution of educational neuroscience to foreign language teaching. This thesis aims to study and design learning strategies based on the neuroscience research findings and serve as a tool for optimizing communication skills in German language teaching as a second language in the Greek educational system. The different types of learning and their needs regarding foreign language learning will be examined, as well as the distinct educational approaches depending on age, the distinctive learning characteristics of genders due to anatomical and functional variances, and the role of German as a second language in the educational and social context. The design and use of these strategies aim to serve as an educational tool for the optimization of communication skills and oral speech production so that it is a spontaneous, autonomous, and unhindered process.

LagogianniStavroula

Abstract der Dissertation

Neurowissenschaft und Neurodidaktik im Dienst der Fremdsprachen

Die Optimierung der kommunikativen Kompetenzen

Lernen aus neurowissenschaftlicher Perspektive

Die Neurowissenschaften sind in den letzten Jahren sehr effektiv in der Bildung eingesetzt worden. Daraus ist Neurodidaktik geboren, die auf die Entstehung eines gemeinsamen begrifflichen und methodologischen Rahmens zielt und sowie die Unterrichtssysteme als auch die Pädagogen zu innovativen Unterrichtsmethoden aus neurowissenschaftlicher Perspektive führt. Die Abbildung des Gehirns – mithilfe von der Magnetresonanztomographie- während authentischer Unterrichtssituationen ermöglicht sowohl das Verständnis der Mechanismen, die zuständig für die Informationsannahme und Informationsspeicherung sind, als auch der Gedächtnis- und Rückrufmechanismen. Von großer Bedeutung für den Bildungsprozess sind auch die Mechanismen, die die Emotionen im Gehirn kontrollieren und die Art und Weise, wie diese mit dem Bildungsprozess in Zusammenhang stehen. Diese Fachkenntnisse können in ein Bildungswerkzeug umgewandelt werden und den Pädagogen dabei helfen, ihre Unterrichtsmethode zu optimieren oder auch umzugestalten.

Im Rahmen dieser Dissertation wird der Beitrag der Neurodidaktik zum Fremdsprachenunterricht erforscht. Das Ziel ist die Untersuchung und der Entwurf von Lernstrategien, die auf den Ergebnissen der Forschung der Neurowissenschaft basieren und zu der Förderung der kommunikativen Kompetenzen im Bezug auf dem Unterrichten der deutschen Sprache als zweite Fremdsprache im griechischen Schulsystem dienen. Dazu werden die unterschiedlichen Lernertypen und ihre Bedürfnisse bezüglich des Erlernens der Fremdsprache, die unterschiedliche didaktische Annäherung je nach Alter und die unterschiedlichen Lernmerkmale je nach Geschlecht, sowohl anatomisch als auch funktionell, untersucht. Dabei ist darüber hinaus die Stelle der deutschen Sprache als zweite Sprache in der schulischen und der sozialen Umgebung zu überprüfen, und wie diese den Prozess des Lernens beeinflussen kann.

Der Entwurf und die Nutzung dieser Lernstrategien streben also danach, als ein Bildungswerkzeug zu fungieren, das zur Optimierung der kommunikativen Kompetenz und konkreter zu der freien, spontanen, autonomen und ungehinderten mündlichen Sprachproduktion beitragen kann.

Lagogianni Stavroula